

# SPOLUPRACUJÚCE UČENIE

## Vytváranie učiaceho sa spoločenstva pomocou účinných výukových stratégií

Spolupracujúce učenie sa výrazne líši od „skupinovej práce“. Keď študentom zadáme úlohu a požiadame ich, aby si navzájom pomáhali, chýba im štruktúra potrebná pre spoločné riešenie problémov a rozhodovanie. Ponúkame niekoľko myšlienok a námetov na podporu spolupracujúceho učenia.

### I. Riadenie spolupráce v triede

- Naučte sa rozlišovať medzi „produktívnym hlukom“ a chaosom.
- Vypracujte konkrétne postupy pre každý prípad spolupráce. (Definujte očakávania – ako vyzerajú, ako znejú, atď.)
- Ako súčasť motivácie ponúknite možnosť „voľby svojej skupiny“.
- V prípade potreby prerušte a upravte aktivitu.
- Zdôraznite – viditeľnosť - viditeľný prínos každého člena skupiny.

### II. Tvorba spolupracujúcich skupín

- Ideálna sú skupiny po štyroch. Sú dostatočne malé na to, aby umožnili aktívnu účasť všetkých členov skupiny a v prípade potreby sa môžu rovnomerne rozdeliť do dvojíc.
- Skupiny by mali byť rozmanité. Kombinujte študentov podľa študijných schopností, pohlavia, etnika, správania sa v triede, vodcovských zručností atď.
- Buďte strategickí pri zaradení členov do skupiny. Vaším cieľom je to, aby sa študenti príjemne cítili, avšak pozitívny rovesnícky tlak je taktiež produktívny.
- Umožnite študentom, aby si zvolili svoje vlastné skupiny, keď to aktivita umožňuje.

### III. Spolupracujúce štruktúry prevzaté z *Cooperative Learning* [Spolupracujúce učenie], autor: Spencer Kagan.

- **Očíslované hlavy dohromady.** Študenti sa odpočítajú pred začatím diskusie o téme. Všetci prispievajú. Vyvolajte číslo stola a osoby, ktorá bude odpovedať.
- **Každý s každým.** Študenti sa zúčastňujú po jednom.
- **Okrúhly stôl.** Študenti striedavo píše o téme. Štyri hárky papiera, štyri ceruzky. (Použite rôzne farby pre zviditeľnenie príspevku jednotlivcov.)
- **Žetóny rozprávania.** Každý študent dostane rovnaký počet žetónov/mincí/fazuliek. Vždy, keď má niekto slovo, zaplatí žetónom/mincou/fazuľkou v strede stola. Študenti musia minúť všetky peniaze, avšak nemôžu prehovoriť po minúti žetónov/peňazí/fazuliek.
- **Skladačka.** Skúmanie témy. Zadať štyri časti témy, jednu pre každého člena skupiny. Členovia skúmajú tému po "rozkúskovaných" častiach. Členovia s rovnakou časťou môžu skúmať spolu. Potom skladajú tému v povodnej skupine dokopy tak, aby sa podelili o všetky informácie, skúsenosti.
- **Výmena kresiel.** Urobte odpočítavanie v skupinách (od 1 do x). Nasleduje diskusia o téme. Všetky čísla 1 a 3 sa postaví a vmiešajú do rôznych skupín, diskusia pokračuje v skupinách s novým zložením.
- **Spoločné časové zladenie.** Partneri sa striedajú po presne určený čas pre každého.

#### IV. Iné spolupracujúce štruktúry

- **Bzuket kamarátov:** 1. Mysli 2. Podel sa o nápady s prideleným partnerom.
- **Prechádzka po galérii:** Pridelíte prácu stanovištiam a choďte na obhliadku každého stanovišťa, rozdávať ocenenia alebo položte otázky k správam stanovišť.
- **Zhluk:** V stojí, hlavy dajte blízko k sebe, každý prednesie nápad, potom si sadne. Všetci sú pripravení s niečím prispieť.
- **Miešanie na hudbu:** Pohybujte sa po miestnosti, kým hudba hrá, keď prestane, vytvorte dvojicu s osobou, ktorá je najbližšie a pracujte spolu.
- **Hodinoví partneri:** Získajte podpisy od 12-tich rôznych ľudí na vaše hodiny. Vytvorte dvojice rôznych „hodinových partnerov“ pri rôznych činnostiach.

- **Porovnávanie medzi dvojicami:** Jedna dvojica študentov porovnáva nápady alebo prácu v inej dvojici.
- **Prechádzka bádateľa:** Partneri kráčajú presne určeným spôsobom, striedavo spracúvajú tému a pri návrate podajú správu.
- **Preložiť rad v polovicu:** Študenti vytvoria jeden rad, preložia ho v polovicu a vytvoria dvojice pre prácu. Osoba na konci sa premiestni na druhú stranu, rad sa posunie a vytvoria sa nové dvojice.
- **Štyri kúty:** Vyveste nápad na štyroch miestach, z ktorých si študenti vyberú, kam chcú ísť a ku ktorým sa navzájom vyjadria.
- **Kolotoč, vnútorný a vonkajší kruh:** Vytvorte dva kruhy, jeden lemuje druhý (dve sústredné kružnice). Dvojice pracujú spoločne. Potom sa jeden kruh posunie o niekoľko ľudí doprava tak, že vytvoria páry s novými pracovnými partnermi.
- **Snehová guľa:** Zaznamenajte odpovede na otázku na papier, zbaľte ho do gule a hodte na miesto podľa inštrukcie. Chodte po guľu, prečítajte zápis a zopakujte postup s novou otázkou.

#### V. Viditeľnosť v spolupracujúcich štruktúrach

- Použite rôznofarebné ceruzky alebo fixy na označenie zúčastnených.
- Použite žetóny rozprávania počas diskusie.
- Urobte reflexiu skupinového procesu.
- Povzbudzujte oceňovanie, cielenú reč na životné zručnosti.

## Taška riešenia problémov

Autor: Cathy Barron

Pomocou týchto námetov každá skupina pri stole môže vyriešiť, kto bude začínať - kto ide v hre prvý, kto si prvý vyberá koláčik, kto prvý skáče, kto si prvý prezrie knihu, ktorú chcete obaja...

Námety na rozhodovanie v prípade, keď viacerí chcú mať v skupine rovnakú úlohu, poradie, vec:

- „kameň, papier, nožnice“ ,
- tri hracie karty – kto dostane vyššie číslo,
- minca, ktorou sa hádže - hlava alebo znak,
- tri slamky rôznej veľkosti - kto si vyberie najdlhšiu alebo najkratšiu,
- hracia kocka – zvoľ si číslo,
- pásik s abecedou na výber písmena – ktoré je prvé alebo najbližšie,
- kalendár (vreckový formát) na poradie narodenín alebo párných a nepárných dní.

Spracovala: Patty Harrington, [www.theCenter4Learning.com](http://www.theCenter4Learning.com)